

Projekt koncentruje się na koncepcji klastrów, która staje się istotnym problemem badawczym we współczesnej ekonomii, zarówno jako model biznesowy dla działalności przedsiębiorstw, jak i jako instrument polityki gospodarczej. Po wprowadzeniu tej koncepcji do problematyki ekonomicznej przez M.E. Portera w latach 90-tych XX wieku, zainspirowała ona wielu badaczy i praktyków na całym świecie, pozostawiając wiele pytań bez odpowiedzi. Klasyczna definicja stwierdza, że klastry to „geograficzne skupiska wzajemnie powiązanych firm, wyspecjalizowanych dostawców, jednostek świadczących usługi, firm działających w pokrewnych sektorach i związanych z nimi instytucji (na przykład uniwersytetów, jednostek normalizacyjnych i stowarzyszeń branżowych) w poszczególnych dziedzinach, konkurujących między sobą, ale również współpracujących” (Porter M.E. (1998), *On Competition*, Boston: HBS Press).

Sukcesy gospodarcze wielu gospodarek regionalnych, które rozwinęły dobrze prosperujące struktury klastrów, stanowią zachętę dla władz publicznych w różnych częściach świata do opracowywania strategii i wdrażania programów wspierających klastry. Wraz z rosnącą popularnością klastrów jako narzędzia polityki gospodarczej możemy zaobserwować jednak znaczne odchylenia od pierwotnego podejścia Portera oraz wyłanianie się różnych modeli rozwoju klastrów i polityki klastrowej w gospodarce światowej. Kształt polityk klastrowych wdrażanych w poszczególnych krajach wynika z szeregu specyficznych uwarunkowań lokalnych w istniejących ramach polityki gospodarczej.

Kluczowe cele projektu są następujące:

- identyfikacja modeli rozwoju klastrów i polityki klastrowej, które występują w różnych krajach charakteryzujących się odmiennymi poziomami rozwoju gospodarczego oraz systemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi,
- pomiar i porównanie, w jaki sposób różne modele rozwoju klastrów i polityki klastrowej przyczyniają się do konkurencyjności i innowacyjności gospodarki oraz sformułowanie rekomendacji w tym obszarze, w szczególności opracowanie kierunków strategicznych polityki klastrowej w Polsce i Unii Europejskiej.

Ponieważ projekt koncentruje się na problemie badawczym różnych podejść do rozwoju klastrów i polityki klastrowej w różnych krajach, pojawia się pytanie, czy modele funkcjonujące w krajach uprzemysłowionych znajdują zastosowania w gospodarkach rozwijających się. Do badań planowanych w tym projekcie należą:

1. Krytyczna analiza podstaw teoretycznych w obszarze klastrów i polityki klastrowej oraz ich znaczenia dla konkurencyjności międzynarodowej.
2. Stworzenie metodologii mapowania modeli rozwoju klastrów i polityki klastrowej w różnych krajach oraz ich taksonomii na podstawie wybranych zmiennych.
3. Gromadzenie danych i mapowanie modeli rozwoju klastrów i polityki klastrowej istniejących w gospodarce światowej, tj. identyfikacja grup państw o podobnych cechach charakterystycznych.
4. Studia przypadku rozwoju klastrów i polityki klastrowej w wybranych krajach, reprezentujących poszczególne modele zidentyfikowane w taksonomii rozwoju klastrów i polityki klastrowej.
5. Budowa modeli analizy wpływu klastrów na konkurencyjność międzynarodową oraz identyfikacja najbardziej konkurencyjnych modeli rozwoju i polityki klastrów.
6. Synteza wyników badań oraz sformułowanie rekomendacji dla polityki klastrowej.

Realizacja projektu będzie miała istotne znaczenie teoretyczne i praktyczne, ponieważ przyczynia się on do rozwoju teorii ekonomii, proponując taksonomię modeli rozwoju klastrów i polityki klastrowej w gospodarce światowej, a także dostarcza wiedzy dotyczącej roli klastrów jako czynnika konkurencyjności międzynarodowej oraz przykładów polityki mających na celu wspieranie klastrów w różnych krajach. W szczególności projekt ma duże znaczenie dla Polski opracowującej kierunki przyszłej polityki klastrowej, które mogą być inspirowane najlepszymi praktykami w gospodarce światowej.

Jednym z kluczowych efektów projektu badawczego będzie taksonomia modeli rozwoju i polityki klastrów, w której zidentyfikowane zostaną grupy państw o podobnych cechach, a także rekomendacje dotyczące polityki i praktyki klastrowej. Będzie to wartością dodaną do wcześniejszych badań w obszarze klastrów, które z reguły koncentrują się na analizie konkretnych przypadków pojedynczych lub kilku klastrów, ewentualnie na rozwoju klastrów i politykach klastrowych z kilku krajów, ale bez próby całościowego przedstawienia różnorodnych modeli klastrów występujących w gospodarce światowej. Poprzez objęcie analizą wielu krajów na różnych kontynentach, projekt umożliwi wypracowanie uogólnień i taksonomii z jednoczesną dogłębną analizą klastrów i polityk klastrowych w poszczególnych gospodarkach, co pozwoli także na wykazanie różnic w rozwoju klastrów i polityk klastrowych, nawet między państwami o podobnych systemach społeczno-gospodarczych.